

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-05-07

Diarienummer 0213/24

Handläggare

Nina Wallgren

Telefon: 031-368 34 72

E-post: nina.wallgren@kultur.goteborg.se

Yttrande över motion av Axel Josefson (M), Nina Miskovsky (M), Anneli Rhedin (M) och Edwin Friedleander (M) om en samordnad utbetalningsenhet för bidrag till organisationer

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden avstyrker motionens förslag om att kommunstyrelsen får i uppdrag att sammanställa vilka bidrag som idag ges från staden till olika typer av organisationer och från vilka av stadens enheter dessa bidrag kommer.
2. Kulturnämnden avstyrker motionens förslag om att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på hur man till ett ställe skulle kunna samordna utbetalningar av bidrag till olika typer av organisationer i syfte att minska risk för fusk och misstag samt underlätta hanteringen för såväl sökande som berörda inom staden.
3. Kulturnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
4. Kulturnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Kulturnämnden ska yttra sig över en motion av Axel Josefson (M), Nina Miskovsky (M), Anneli Rhedin (M) och Edwin Friedlaender (M) om en gemensam utbetalningsenhet för bidrag till organisationer. Motionärerna skriver att det krävs ett bra system för att fördela, följa upp och kontrollera bidrag till organisationer i syfte att säkerställa god kvalitet och motverka infiltration och bidragsfusk. Vidare menar motionärerna att en samordning av ansökningar och utbetalningar skulle kunna göra processen smidigare för såväl den sökande som för staden. Nämndens yttrande ska lämnas senast 31 maj.

Kulturförvaltningens utgångspunkt i yttrandet är kulturnämndens stödgivning till det fria kulturlivet utifrån kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd samt beslutade regler för stödformer. Förvaltningen anser att risken för bidragsfusk generellt är låg i kulturnämndens stödformer och att förebyggande arbetssätt och kontrollåtgärder utförs i hela handläggningsprocessen.¹ Utveckling av kontrollåtgärder sker både i stadens nya e-tjänst och i interna rutiner samt i samverkan med andra bidragsgivande förvaltningar.

¹ Revisionsrapport *Bidragsgivning till föreningar 2022-08-30*

Förvaltningen bedömer att ett förslag om en samordnad utbetalningsenhet skulle riskera att bryta upp arbetssätt, dela upp utbetalningsflöden och en sammanhållen uppföljningsprocess.

Förvaltningen anser att motionen innehåller otillräcklig information för att göra en bedömning av förslagets möjliga effekter och nytta. Förvaltningen finner att förslag om en samordnad utbetalningsenhet skulle behöva föregås av en analys för att kunna värdera om en sådan organisationsförändring skulle uppfylla syftet om ökad kontroll och god kvalitet. Förvaltningen föreslår därför nämnden att avstyrka motionens båda förslagen till beslut, dels om att ge förslag på en samordnad utbetalningsenhet för bidrag till organisationer, dels att sammanställa vilka bidrag som staden ger.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget om en samordnad utbetalningsenhet bedöms sannolikt påverka förvaltningen ur ett ekonomiskt perspektiv, eftersom det förmodligen skulle innebära att vissa ekonomifunktioner skulle flyttas över till en eventuell gemensam enhet.

Förvaltningen bedömer att förslaget om en samordnad utbetalningsenhet förmodligen skulle innebära ökade kortsiktiga kostnader i samband med införandet, exempelvis för administration och eventuella anpassningar i systemstöd. Dock bedömer förvaltningen att förslaget eventuellt skulle innebära en effektivisering i vissa delar av processen på längre sikt. En djupare ekonomisk analys behöver dock föregå förslag till beslut.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Motionärerna menar att förslaget om en samordnad utbetalningsenhet skulle underlätta för invånare och organisationer som söker bidrag/stöd men förtydligar inte på vilket sätt det skulle ske. Kulturförvaltningen bedömer att det finns risk att otydligheten ökar för kulturaktörer och civilsamhällesorganisationer som blir beviljade stöd och bidrag. För organisationer skulle det innebära ytterligare en kontaktyta till staden och en ökad otydlighet kring vart de ska vända sig med frågor om utbetalningar. En tydligare beskrivning av nyttan för stadens bidragssökande organisationer skulle behöva inkluderas i ett eventuellt förslag.

Bilagor

1. Motion av Axel Josefson (M), Nina Miskovsky (M), Anneli Rhedin (M) och Edwin Friedleander (M) om en samordnad utbetalningsenhet för bidrag till organisationer.
2. Kulturnämndens riktlinje för kulturstöd till det fria kulturlivet.

Expedieras till

Kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har den 16 februari översänt till kulturnämnden en begäran om yttrande över en motion av Axel Josefson (M), Nina Miskovsky (M), Anneli Rhedin (M) och Edwin Friedlaender (M) om en samordnad utbetalningsenhet för bidrag till organisationer. Kulturnämnden ska lämna sitt yttrande senast 31 maj 2024.

Beskrivning av ärendet

En motion av Axel Josefson (M), Nina Miskovsky (M), Anneli Rhedin (M) och Edwin Friedlaender (M) har inkommit med förslag om att införa en gemensam utbetalningsenhet för bidrag till organisationer. Kommunstyrelsen har översänt motionen till idrotts- och föreningsnämnden, socialnämnden centrum, kulturnämnden samt nämnden för funktionsstöd för yttrande senast den 31 maj 2024.

Motionärerna menar att det krävs ett bra system och kontroll för att fördela och följa upp bidrag till organisationer i syfte att säkerställa god kvalitet och motverka bidragsfusk. Motionärerna lyfter vikten av att medborgarna ska få så stor nytta som möjligt av dessa bidrag och menar att en samordning av utbetalningar även skulle kunna göra processen smidigare för såväl den sökande som staden.

Motionen innehåller två beslutssatser att ta ställning till; dels att ge kommunstyrelsen i uppdrag att sammanställa vilka bidrag staden ger till olika typer av organisationer och vilka av stadens enheter som hanterar dessa bidrag; dels att ge uppdrag till kommunstyrelsen att ge förslag på hur staden till ett ställe skulle kunna samordna utbetalningar av bidrag till organisationer i syfte att minska risk för fusk och misstag samt underlätta hanteringen för såväl sökande som staden.

I motionens brödtext nämns även ansökningar i samband med utbetalningar, men förvaltningen har avgränsat yttrandet till förslaget om en samordnad utbetalningsenhet, vilket är motionens rubrik samt förslag till beslut.

Kulturnämnden ska inkomma med sitt yttrande senast 31 maj.

Kulturnämndens fördelning av stöd till det fria kulturlivet

Utgångspunkt för kulturförvaltningens bedömning är förutsättningar och hantering av kulturnämndens stödgivning till det fria kulturlivet. Kulturnämnden beslutade 2018-11-27 §177 om en riktlinje för kulturnämndens stöd till det fria kulturlivet. Kulturnämndens riktlinje avviker från stadens riktlinje för föreningsbidrag bland annat gällande associationsform och i delar av kriterierna för demokrativillkor men har antagit den delen som handlar om från *Ansökan* till *Redovisning och uppföljning* i stadens riktlinje för föreningsbidrag. Detta för att värna principen om armlängds avstånd i stödgivningen samt för att ha följsamhet mot det fria kulturlivets förutsättningar.

Kulturförvaltningen hanterar ca 80 miljoner kronor genom 11 olika former av monetära stöd och stipendier med cirka 17 utlysningar per år med beslut antingen i nämnd eller på delegation. Förvaltningen hanterar nästan 2000 ansökningar per år och beslutar och betalar ut cirka 800 beviljade stöd under ett år med varierande belopp. De största stöden – Verksamhetsstöd och Riktat stöd – betalas ut med periodisering och följs upp månadsvis utifrån budget och utfall. Kulturnämndens stödformer till det fria kulturlivet betalas ut till olika typer av organisationer och företagsformer samt till privatpersoner i form av

stipendier och hyressubvention för ateljéer, vilket gör att kulturförvaltningen skiljer sig från övriga bidragsgivande förvaltningar.

Kulturnämnden fördelar selektiva stöd vilket innebär att varje ansökan kräver en individuell beredning och bedömning av innehåll och behov, till skillnad mot generella bidrag som har en fastställd nivå utifrån en regelmässig styrning. Ateljéstöd och stipendier är de enda stödformerna som har schablonbelopp alternativt ett fast belopp. Samtliga stödformer har ett högt söktryck, vilket innebär konkurrens om tillgängliga medel som i sig kräver prioriteringar i beredning och bedömning.

För kulturförvaltningen är det ett krav att handläggare av kulturnämndens stödformer har en specialistkompetens inom sitt respektive konstområde samt en kunskap och förståelse för stadens kulturliv, i synnerhet om det fria kulturlivets behov och förutsättningar. Rådgivning till målgruppen är en betydande och viktig del av handläggarnas arbete.

Arbete med uppföljning och kontroll

Förvaltningens stödgivning till fria kulturlivet granskades 2022 av stadsrevisionen och bedömdes till stor del säkerställa en tillfredsställande kontroll vad gäller hantering av kulturstöd.² De granskade nämnderna fick rekommendationen att systematisera arbetet med egenkontroller, vilket förvaltningen har utvecklat och förbättrat i olika delar av stödgivningen. Förvaltningen tar regelbundet fram och justerar nya rutiner och arbetssätt för att förbättra kvalitén i alla delar av bidragsprocessen samt för att förebygga risker för bidragsfusk, otillåten påverkan och felaktiga utbetalningar. Risker i utbetalningar av kulturstöd finns med i förvaltningens interna kontrollplan och åtgärder tas fram med stöd av förvaltningskontroller. Utbetalningsprocessen i stadens nya e-tjänst innebär andra arbetssätt och kräver nya kontrollåtgärder, bland annat innan export till ekonomisystemet för att minimera risker för både avsiktliga och oavsiktliga fel i ett senare skede av processen. Ekonomienheten gör även stickprovskontroller innan utbetalningar av kulturstöd.

Förvaltningen anser att förebyggande arbetssätt och uppföljning av redovisningar behöver ske i beredande förvaltning med kunskap om målgruppen och dess förutsättningar.

Kulturförvaltningen deltar i stadengemensamma processer och arbetsgrupper för bidragsgivning, i syfte att förbättra kvalitén i arbetssätt och kontroller samt öka samverkan mellan bidragsgivande förvaltningar. Exempel på det är gemensam arbetsgrupp för välfärdsbrott; utvecklingsgrupper och kvalitetssäkring av nya e-tjänsten samt pågående revidering av stadens riktlinje för föreningsbidrag.

Förvaltningens bedömning och synpunkter

I motionens brödtext nämns även ansökningar i samband med utbetalningar, men förvaltningen har avgränsat yttrandet till förslaget om en samordnad utbetalningsenhet, vilket är motionens rubrik samt förslag till beslut.

Förvaltningen delar motionens bedömning att bidrag till föreningar och studieförbund stärker civilsamhället. Likaså att insatser som medfinansieras av staden ska vara av god kvalitet och att hanteringen, genom god uppföljning och kontroll, ska minimera risker för bidragsfusk. Förvaltningen anser dock att förslaget om en samordnad utbetalningsenhet i sig inte uppfyller motionens intention att öka kvalitén i kontroller eller motverka

² Revisionsrapport *Bidragsgivning till föreningar 2022-08-30*

bidragsfusk. För att uppnå intentionen skulle en eventuell samordnad enhet behöva bestå av särskilda specialistfunktioner som förvaltningarna har svårt att prioritera resurser till. Detta skulle dock sannolikt innebära en ökad administrativ kostnad för staden och behöver därmed utredas vidare.

Förvaltningen bedömer att ett förslag om samordnad utbetalningsenhet skulle riskera att bryta upp etablerad samverkan och arbetssätt. Ett utbetalningsflöde som är anpassat efter en förvaltnings behov kan försvåras när det behöver passera fler enheter och förvaltningar samt olika systemgränser. Månatliga ekonomiavstämningar och uppföljning av budget kan försvåras, kommunikationsvägar bli längre och riskera en lägre kunskap om bidragens specifika utformning och syfte. Förvaltningen ser även en risk att helhetsbilden skulle gå förlorad när en del av betal- och kontrollkedjan frikopplas från en sammanhållen process av kontrollåtgärder och uppföljning, speciellt i vissa stödformer.

Förvaltningen finner att underlaget i motionen är otillräckligt för att dels bedöma om motionen skulle få önskade effekter av ökad kontroll, god kvalitet och minskat bidragsfusk, dels för att motivera de sannolika kostnader som organisationsförändringen skulle innebära. Bidragsfusk och oegentligheter kan ske i alla delar av bidragsprocessen, likaså oavsiktliga fel som kan uppstå på grund av systembegränsningar. Detta oavsett en samordnad utbetalningsenhet. Förvaltningen bedömer också att risken för systematiska välfärdsbrott och bidragsfusk är generellt låg för kulturnämndens stödformer, bland annat utifrån stadsrevisionens rapport från 2022.

Förvaltningen ser att ett större utbyte och mer gemensamma rutiner kring exempelvis kontroller och uppföljning kan ske mellan bidragsgivande förvaltningar men bedömer inte att det är avhängigt en samordnad utbetalningsenhet.

Förvaltningen anser därmed att förslaget om en samordnad utbetalningsenhet behöver föregås av en utredning med analys av risker och kostnader för en omorganisering i relation till nytta och måluppfyllelse. Ett förtydligande kring påverkan för sökande behöver inkluderas. I en sådan utredning bör också nyttan av ökad kontroll värderas i relation till tillit och förtroende för dem staden är till för och har i uppdrag att stödja. Därefter skulle ett förslag om en samordnad utbetalningsenhet kunna bedömas av remissvarande förvaltningar.

Utifrån ovanstående föreslår förvaltningen nämnden att avstyrka motionen om att ge förslag på en samordnad utbetalningsenhet för bidrag till organisationer som den lyder i punkt 2. Därmed föreslår förvaltningen nämnden att även avstyrka punkt 1 om att sammanställa vilka bidrag som finns och vilka enheter som hanterar dem.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren

Sofia Lubian

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Kultur- och samhällsutveckling